

ANTREPRENORIATUL FEMININ VS FEMEILE IN POLITICA DIN ROMANIA

Exista perceptia ca femeile in functii de conducere, spre deosebire de barbati in aceleasi pozitii, pun prea mult accent pe latura emotionala. Cercetarile demonstreaza insa altceva. Deciziile luate de femeile antreprenor sunt bazate de cele mai multe ori atat pe intuitie, cat si pe ratiune. Sectorul privat din Romania a inteles acest lucru, tara noastra plasandu-se pe unul dintre primele locuri in Uniunea Europeana in privinta numarului de femei antreprenor si cu functii de conducere in companiile private.

Sectorul public reprezinta insa in continuare un domeniu cu numeroase bariere pentru femei. Astfel, Romania se afla pe unul dintre ultimele locuri in Uniunea Europeana in ceea ce priveste implicarea femeilor in viata publica de pe pozitii de DECIZIE. Ne referim aici atat la activitatea parlamentara, cat si la companiile publice.

In februarie, in Romania existau circa 616.000 femei antreprenor, din care 454.000 actionari/asociati in firme si 162.000 self-employed (PFA sau intreprinderi individuale/familiale).

Ponderele femeilor antreprenor in firme este de circa 37%, trendul fiind unul de crestere (chiar daca o crestere relativ lenta, de circa 1% in ultimii 5 ani).

In mod surprinzator, nici Bucurestiul si nici judete precum Ilfov, Cluj sau Timis nu se afla printre "locomotive", ci judetele din Sud-Estul tarii - Tulcea, Braila, Galati - cu ponderi de peste 40%.

In ceea ce priveste start-up-urile, situatia este chiar mai imbucuratoare: 47,6% din start-up-uri au fost infiintate de femei, cu varfuri in regiunile Sud-Est (54,4%) si Vest (50,6%).

64% dintre antreprenorii din sectorul sanatatii si cel social din Romania sunt femei, procent semnificativ peste media europeana, de 58%.

Imbucurator este si faptul ca Romania este pe locul 5 in UE in ceea ce priveste ponderea femeilor in totalul profesionistilor din industriile dominate de profesiile liberale.

Mai mult decat atat, Romania este pe locul 8 in UE in ceea ce priveste ponderea femeilor aflate pe pozitii de management in firme cu mai mult de 10 angajati (41%, fata de media europeana de 35%).

Pe de alta parte, Romania ramane tara din UE cu cel mai redus decalaj de salarizare intre femei si barbati pe pozitii de management in companii cu mai mult de 10 angajati.

Nu in ultimul rand, avem un potential educational ridicat pentru antreprenoriatul feminin. Conform celor mai recente evaluari PISA, Romania se afla printre cele 8 tari europene (alaturi de Finlanda, de exemplu) in care fetele au obtinut punctaje mai mari decat baietii in domeniul Stiinta.

In concluzie, pozitia femeii in mediul privat alcatuieste un "tablou" incurajator, conturand o perspectiva de dezvoltare a antreprenoriatului feminin. Pe de alta parte, pozitia femeii in decizia publica ne situeaza, in Uniunea Europeana, pe un rusinos loc 3 de la coada listei, cu numai 14,2% femei parlamentar. Mai rau decat noi sunt doar Malta si Ungaria. Polonia, tara ce reprezinta mediana europeana, are un procent de parlamentari femei de doua ori mai mare. De remarcat faptul ca atat Franta, Suedia, cat si Bulgaria au aproape 50% femei in guvern.

Consideram ca este momentul ca statul sa genereze acele politici publice care sa duca la cresterea implicarii femeilor in politica si functii de DECIZIE in companiile de stat.

Anca VLAD, Presedinte de Onoare – Patronatul Investitorilor Autohtoni

Statistici detaliate privind evolutia antreprenoriatului feminin in Romania

Situatia antreprenoriatului feminin

În România pot fi identificate 2 tendințe majore (una negativă și una pozitivă) în ceea ce privește implicarea femeilor în luarea deciziilor, în general, și în antreprenorat, în particular:

1. Pe de o parte, avem sectorul public, unde sigur că nu poate fi vorba de antreprenorat, însă există o serie de statistici relevante care arată că, din păcate, România se află printre țările cu cea mai redusă implicare a femeilor în deciziile publice. În noiembrie 2016, România se afla pe ultimul loc în UE în ceea ce privește ponderea femeilor în totalul parlamentarilor (14,2%), aflându-se de asemenea printre ultimele locuri și în ceea ce privește numărul femeilor prezente în board-urile companiilor de stat[1] (Figura nr. 1).

Această situație este probabil și unul dintre factorii care au canalizat capacitatea decizională și potențialul creator al femeilor strict către sectorul privat (de unde rezultă practic și tendința numărul 2).

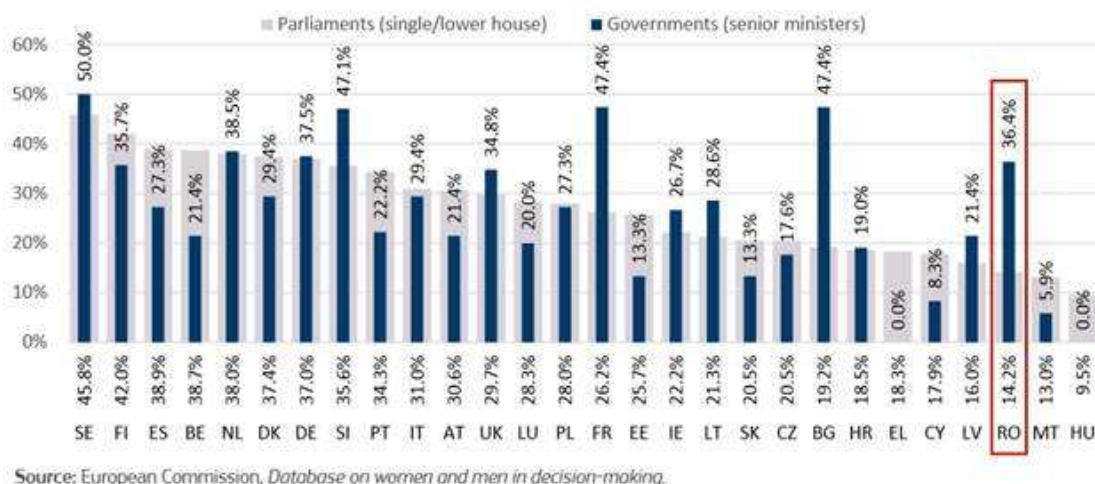

Figura nr. 1 Ponderea femeilor în Parlament și în Guvern (noiembrie 2016)

2. Pe de altă parte, avem sectorul privat, unde observăm o tendință clară de creștere a ponderii femeilor antreprenor, precum și a celor prezente în poziții cheie de management.

Astfel, conform datelor furnizate de Registrul Comerțului[2], în Februarie 2017, în România existau cca. 616.000 femei antreprenor, respectiv:

- cca. 454.000 care aveau calitatea de acționar/asociată al unei persoane juridice active (36,79% din total);
- cca. 162.000 care aveau calitatea de self-employed, titular/membru al unui PFA/II/IF (39,37% din total).

De altfel, statisticile oficiale arată că ponderea femeilor în total antreprenori a crescut constant în ultimii 5 ani (Figura nr. 2), în principal dacă ne raportăm la numărul de acționari/asociați (creștere medie cu cca. 1%).

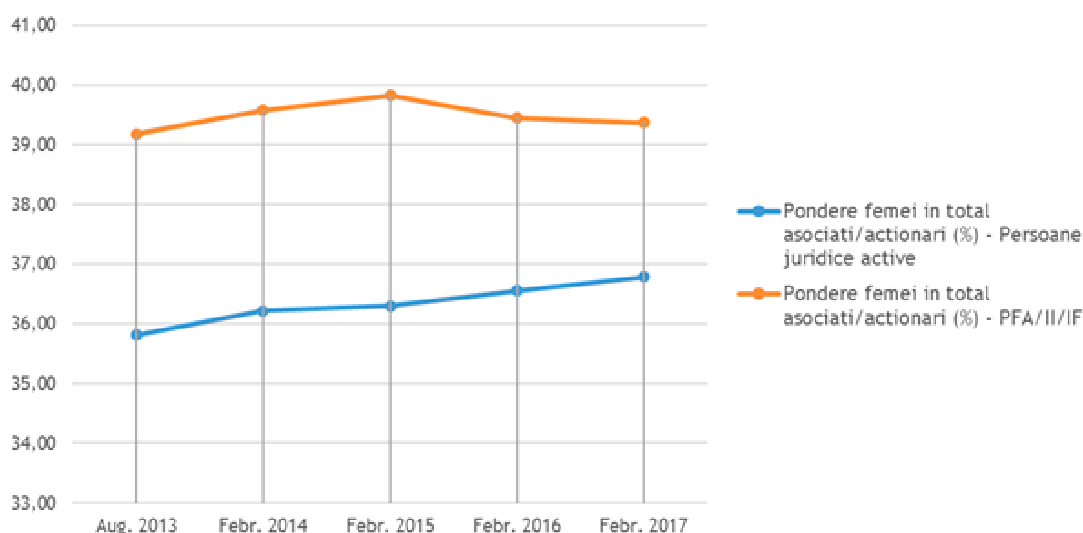

Figura nr. 2 Evoluția ponderii femeilor în total antreprenori în perioada 2013-2017

O analiză mai detaliată arată că, în mod surprinzător, atât Municipiul București, cât și județe precum Ilfov, Cluj sau Timiș se află sub media națională în ceea ce privește ponderea femeilor antreprenor în total.

Pe județe, cel mai ridicat nivel de dezvoltare a antreprenoriatului feminin în găsim în:

- Județe cu cea mai mare pondere a femeilor cu calitatea de acționar/asociat:
- Tulcea (41,09%);

- Galați (40,94%);
- Brăila (40,55%).
- Județe cu cea mai mare dinamică (creștere în perioada 2013-2017) a ponderii femeilor cu calitatea de acționar/asociat:
 - Vrancea (+3,35%);
 - Ilfov (+2,83%);
 - Caraș-Severin (+2,79%).
- Județe cu cea mai mare pondere a femeilor – antreprenor individual (PFA/II/IF):
 - Constanța (43,92%);
 - Gorj (43,44%);
 - Bihor (42,89%).
- Județe cu cea mai mare dinamică (creștere în perioada 2013-2017) a ponderii femeilor – antreprenor individual (PFA/II/IF):
 - Tulcea (+2,34%);
 - Cluj (+2,32%);
 - Covasna (+1,35%).

În ceea ce privește start-up-urile, procentul femeilor antreprenor este chiar mai ridicat. Potrivit datelor Institutului Național de Statistică[3], în anul 2012 44,2% din firme au fost înființate de femei, iar în 2013 acest procent a ajuns la 47,6%. Cea mai mare pondere a start-up-urilor cu acționariat feminin a fost înregistrată în Regiunile Sud-Est (54,4%) și Vest (50,6%).

Nu în ultimul rând, există și alte statistici relevante care reflectă dezvoltarea continuă a antreprenoriatului feminin. Astfel:

A. Deși România este situată încă sub mediile europene în ceea ce privește ponderea femeilor antreprenor în total întreprinzători la nivel de industrie, există și sectoare unde România se află printre țările fruntașe. Astfel, 64% din antreprenorii din sectorul sănătății și cel social din România sunt femei[4] (peste media europeană de 58%).

B. România se află printre primele locuri în Uniunea Europeană (Locul 5) în ceea ce privește ponderea femeilor în totalul profesioniștilor din industriile dominate de profesiile liberale[5] (Figura nr. 3).

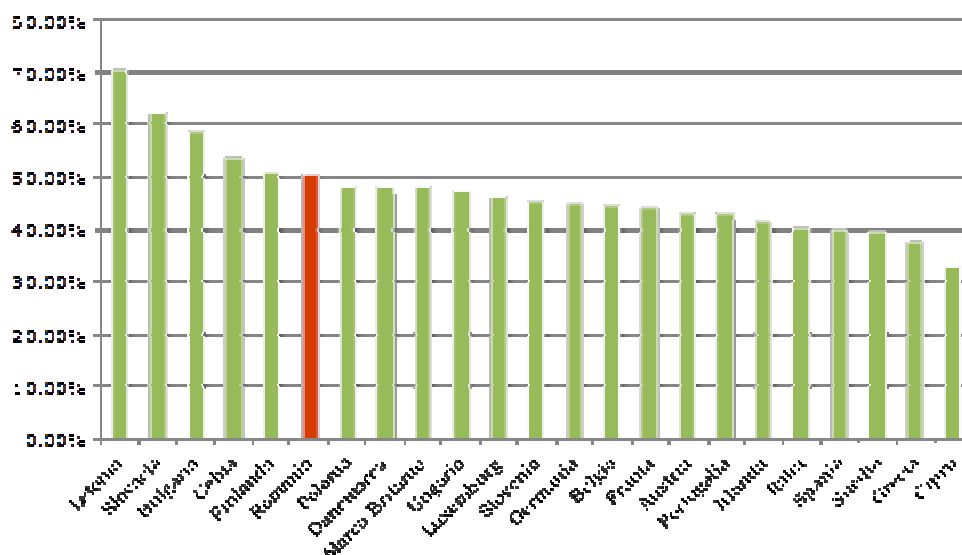

Figura nr. 3 Ponderea femeilor în totalul profesioniștilor liberali în industriile dominate de profesii liberale

C. De asemenea, conform unei recente analize Eurostat[6], România se află printre primele locuri în Uniunea Europeană (Locul 8) în ceea ce privește ponderea femeilor aflate pe poziții de management în firme cu mai mult de 10 angajați (41% față de media europeană de 35%) (Figura nr. 4).

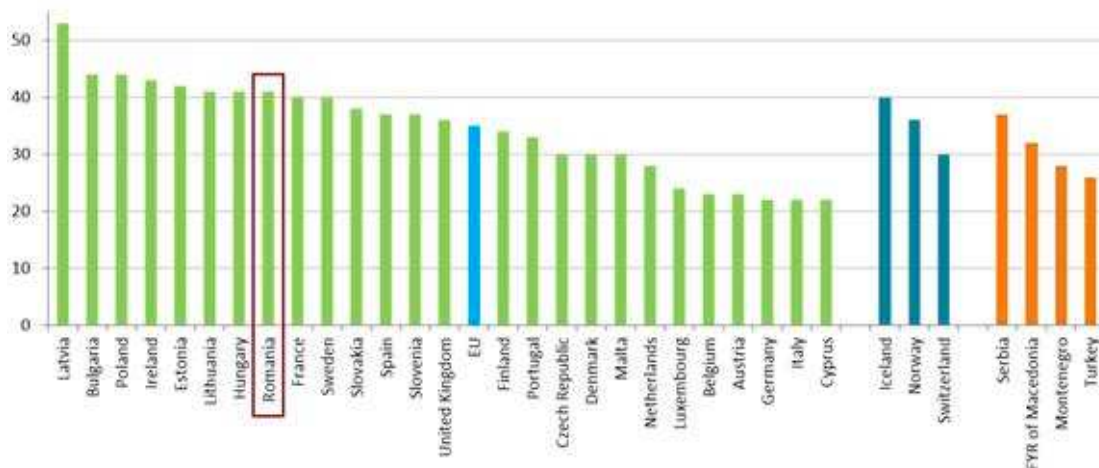

Figura nr. 4 Ponderea femeilor în total poziții de management în companii cu peste 10 angajați

D. Conform aceluiași studiu, România este țara cu cel mai redus decalaj de salarizare între femei și bărbați pe poziții de management în companii cu mai mult de 10 angajați (Figura nr. 6).

Figura nr. 5 Decalaje între nivelurile de salarizare pe poziții de management

E. Nu în ultimul rând, evaluările din educație indică un potențial ridicat pentru antreprenoriatul feminin. Astfel, conform celor mai recente evaluări PISA (OECD Programme for International Student Assessment), România se află printre cele 8 țări europene (alături de Finlanda, Slovenia, Malta, Lituania, Cipru, Grecia și Bulgaria) în care fetele au obținut punctaje mai mari decât băieții în domeniul știință[7].

Bibliografie:

- 1.Eurostat – Newsrelease 38/2017 (6 Martie 2017)
- 2.European Commission – Database on women and men in decision-making (2017)
- 3.European Commission – Statistical Data on Women Entrepreneurs in Europe (2014)
- 4.Institutul Național de Statistică - Distribuția întreprinderilor active nou create, după sexul fondatorului/managerului, pe regiuni de dezvoltare (accesat aprilie 2017)
- 5.OECD - Rezultate PISA 2015 (2016)
- 6.Raport CESE (2014)
- 7.Site-ul Oficiului Național al Registrului Comerțului (2017)

- [1] European Commission – Database on women and men in decision-making (2017)
- [2] Site-ul Oficiului Național al Registrului Comerțului (2017)
- [3] Institutul Național de Statistică - Distribuția întreprinderilor active nou create, după sexul fondatorului/managerului, pe regiuni de dezvoltare (accesat aprilie 2017)
- [4] European Commission – Statistical Data on Women Entrepreneurs in Europe (2014)
- [5] Raport CESE (2014)
- [6] Eurostat – Newsrelease 38/2017 (6 Martie 2017)
- [7] OECD - Rezultate PISA 2015 (2016)